CAG
Centrum Agrarische Geschiedenis

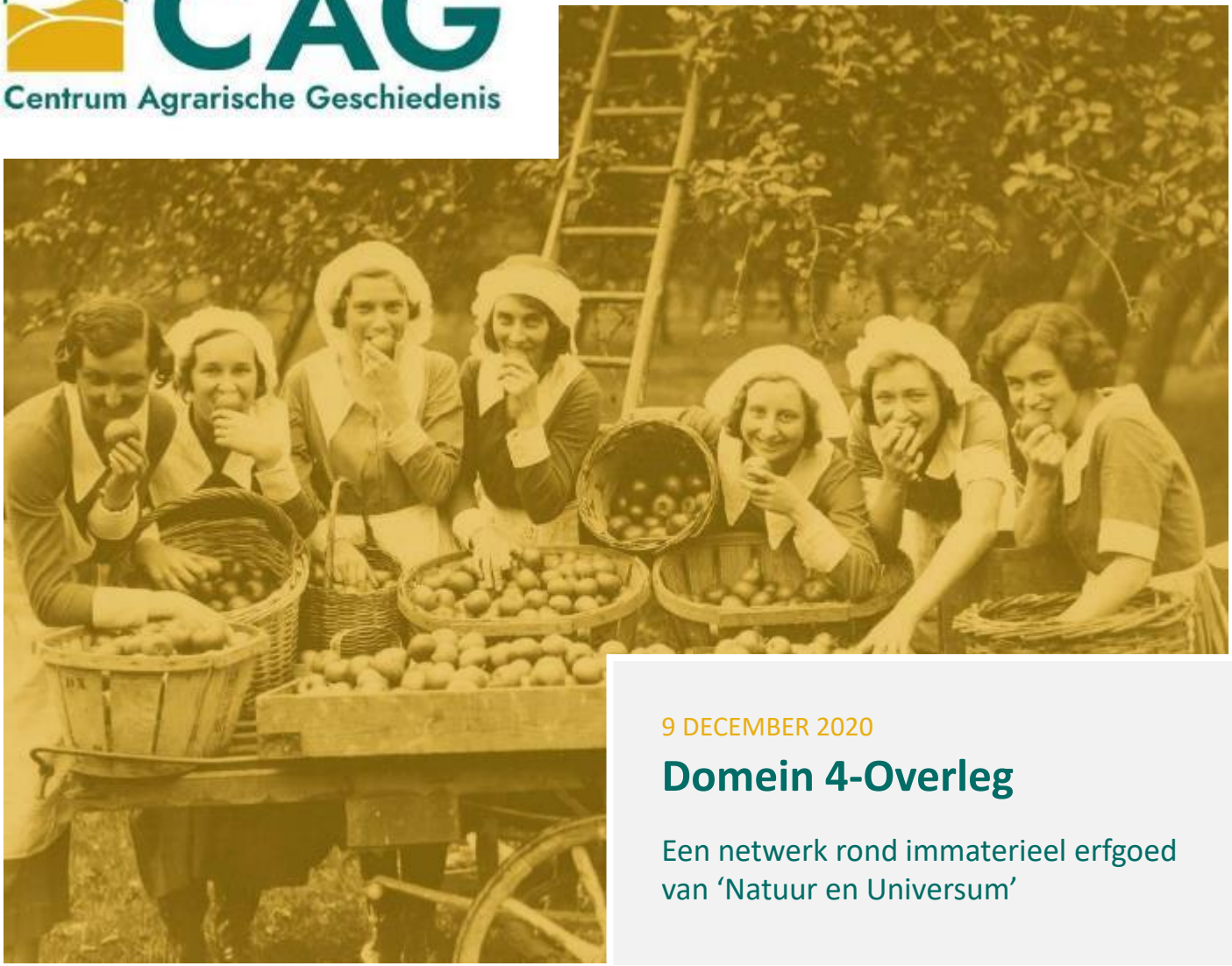

9 DECEMBER 2020

Domein 4-Overleg

Een netwerk rond immaterieel erfgoed
van ‘Natuur en Universum’

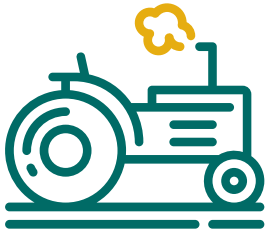

Welkom op het Domein 4-Overleg!

Domein 4-Overleg?

- ✔ Netwerk voor professionele erfgoedactoren met werking rond immaterieel erfgoed natuur en universum (= domein 4 bij UNESCO)
- ✔ Overlegplatform: afstemmingen en inspiratie
- ✔ Vijfde editie

Agenda

- ✔ Presentatie CAG
- ✔ Presentatie ‘t Grom
- ✔ Presentatie FeliXart
- ✔ Presentatie Erfgoedcel Terf
- ✔ Presentatie Philippe Debroe
- ✔ Grotere vragen
- ✔ Rondje van de tafel

Presentatie CAG

Erfgoedzorgtrajecten

- Hopteelt
- Richting Inventaris:
  - Norouz (terug op te starten), Sint-Antoniusvieringen, Broodcultuur, Pirobakken, Tabaksteelt, Mattentaart maken
- Blijvende ondersteuning inventariselementen
  - Valkerij, trekpaardencultuur, hondenzwemming, Floraliën Gent …
  - Inventarisatie, registratie, herbestemming materieel erfgoed
- Internationaal
  - Biercultuur, Frietkotcultuur, Traditionele weidebevloeiing

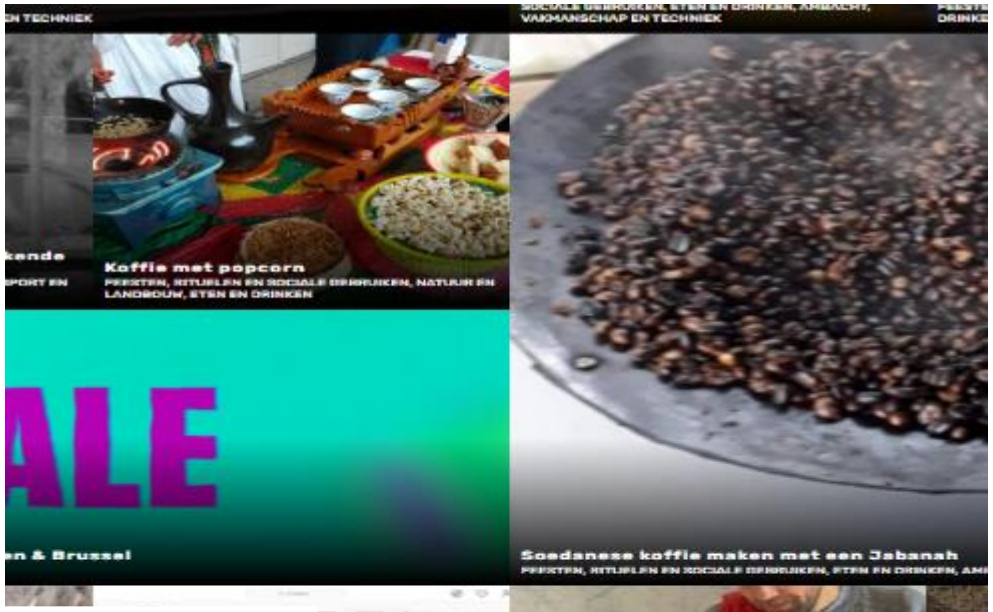

Themacampagne #immaterieelculinairerfgoed

- Streekproducenten, federaties, koffie, erfgoedcellen
- Voorlopig 18 culinaire registraties
- Enkele inventaristrajecten in de pijplijn

2021

- ✔ Blijvende opvolging en ondersteuning erfgoedzorgtrajecten
- ✔ Meester-leerlingbeurzen: begeleiding, (helpen) documenteren, nieuwe aanvragen etc.
- ✔ Opgebouwde expertise rond participatief documenteren -> project Focus Vakmanschap van Crafts.
- ✔ ICE en Dieren: Expo Dier en Traditie met KIEN
  - ✔ Natuurhistorisch Museum Rotterdam
  - ✔ Hondenzwemming

Koepelproject Moestuin

- Voortraject en prospectie in 2021 -> 2022-2023
- Brainstorm-fase
- Onderzoeken, in kaart brengen, registreren en waar mogelijk digitaal ontsluiten

Presentatie ‘t Grom

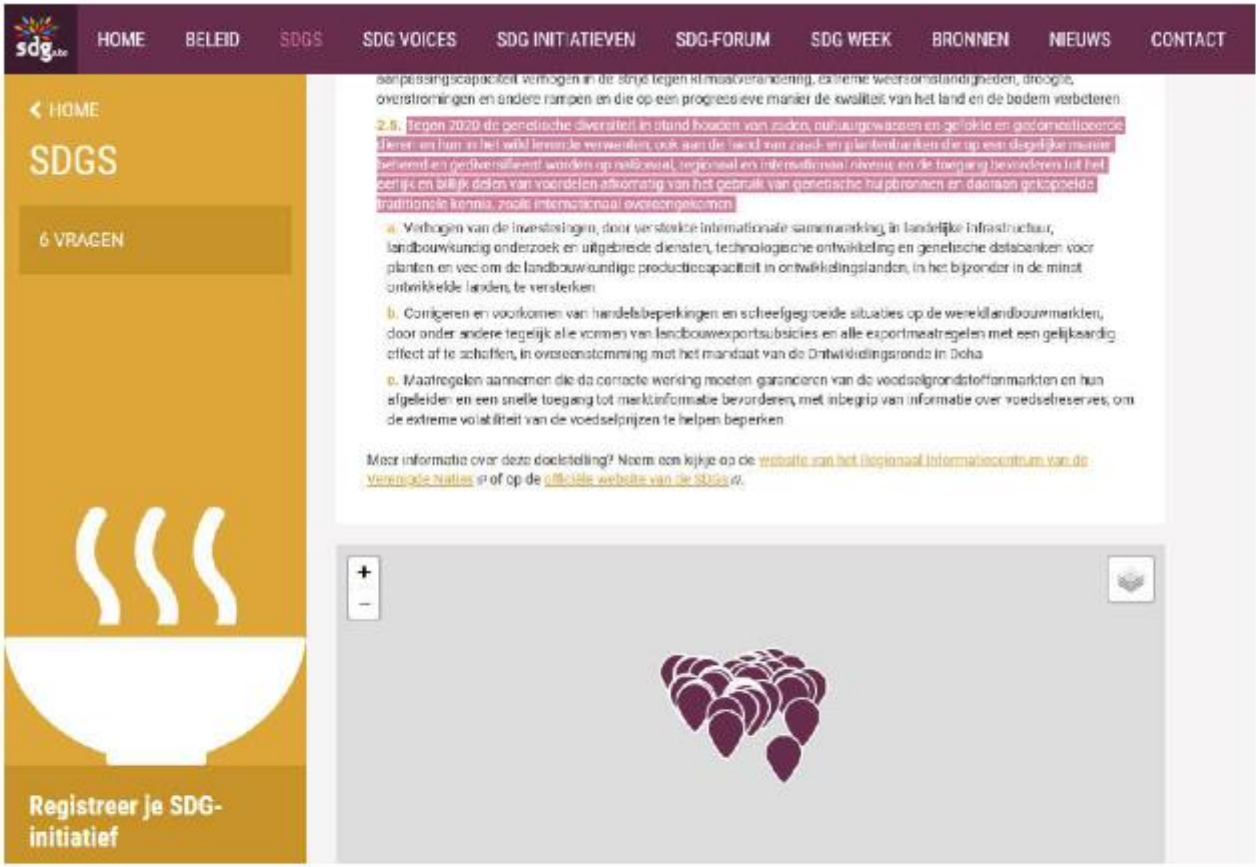

'T GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

'T GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

Presentatie CAG D4O – 09/12/2020

'T GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

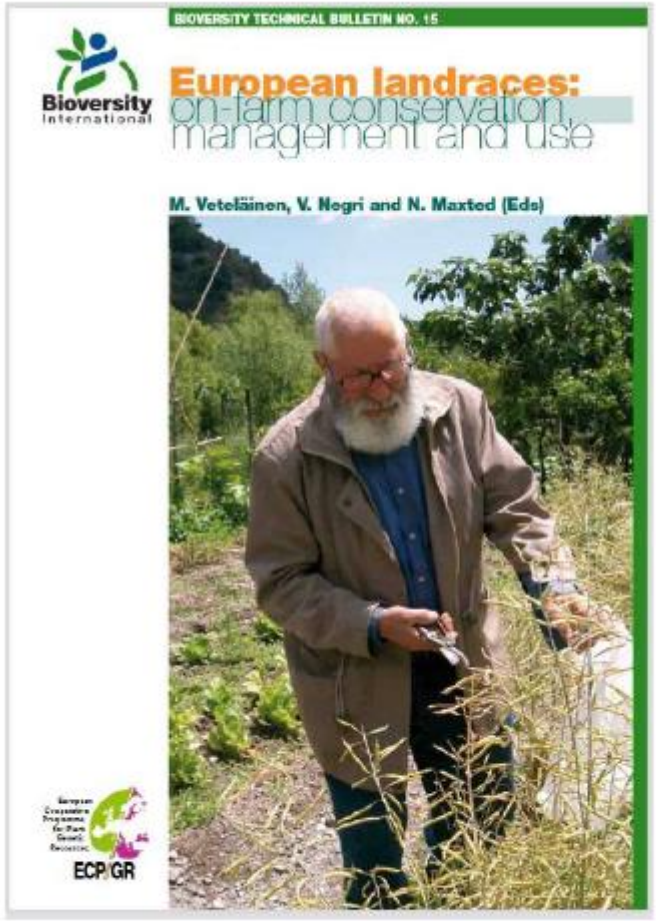

There are no on-farm conservation activities taking place in relation to landraces *sensu stricto*, but some cases of on-farm preservation of older varieties of fodder beet exist. Small-scale home garden maintenance is carried out by the Seed Collectors' Organization. Cultural museums have started to use the potential of on-farm conservation and cultivation in their communication and education activities

On the documentation side, retrospective inventories which would cover landraces, have not yet been compiled. However, it is anticipated that the increased awareness of the cultural history environment may raise the possibility of improving knowledge on agricultural material that was cultivated prior to professional plant breeding. The Ministry of Food and Agriculture has launched a

The ageing of landrace-cultivating farmers and the declining number of farms in general are true challenges for landrace maintenance on-farm. There is need to study on-farm management also from a broader perspective and to find ways to commit new and different actors in on-farm management. For example agrarian museums with fields and gardens are potential actors, especially for bringing the message of the cultural heritage of landraces to the general public. Also the possibilities to develop niche products may stimulate new farmers to try landrace cultivation. To encourage this, documentation of landrace knowledge is needed. Different perspectives, not forgetting the cultural and historical knowledge of a single landrace, are valuable for developing and marketing landrace-based niche products, services and other uses.

'T GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

Presentatie CAG D4O – 09/12/2020

't GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

REIZEN NAAR *morgen ...*

NL | EN

Toekomstbeeld | Inspiratie | Aan de slag | Actua | Toerismehelpt

AAN DE SLAG

Monitoring van onze nieuwe visie: meetkader voor een florerende bestemming

In onze zoektocht naar de positieve kracht van toerisme voor de reiziger, de bewoner, de ondernemer en de plek, wilden we weten wat van een bestemming nu juist een florerende bestemming maakt.

Volg ons via sociale media.

Wil je nog meer reizen naar morgen?

Geïnspireerd door het Reizen naar Morgen-verhaal? Schrijf je in voor onze nieuwsbrief en blijf op de hoogte van alles wat het toerismelandschap in beweging houdt.

Je e-mailadres

INSCHRIJVEN

Presentatie CAG D4O – 09/12/2020

'T GROM
MUSEUM VAN DE GROENTESTREEK

Presentatie FeliXart

Domein 4 - Overleg
het immaterieel erfgoed
van natuur en universum

09/12/2020

FeliXart:
Tweesporenbeleid in actie

Leen Vande Weghe (RLPZ)

Chloé Turlotte (FeliXart Museum)

Een centraal figuur:
Felix De Boeck, de ‘boer-schilder’

- Felix als avant-garde figuur, zowel artistiek als ecologisch
- Een ‘soft anarchie’-ideologie in zijn kunst en in zijn levenswijze
- Zijn waarden zijn meer dan ooit actueel

Een centraal figuur:
Felix De Boeck, de ‘boer-schilder’

Vond u als schilder voldoening in het boerenwerk van elke dag of hebt u het als een doem ondergaan?

Ik aanzie het als een soort evenwicht, wat ik intuïtief aanvoelde. Als je de hele dag fysiek, haast automatisch op het land hebt gewerkt, dan blijft de geest fit. Dan heb je de hele avond nog vrij om met uw eigen kunst bezig te zijn.

Ten huize van… BRT 1968

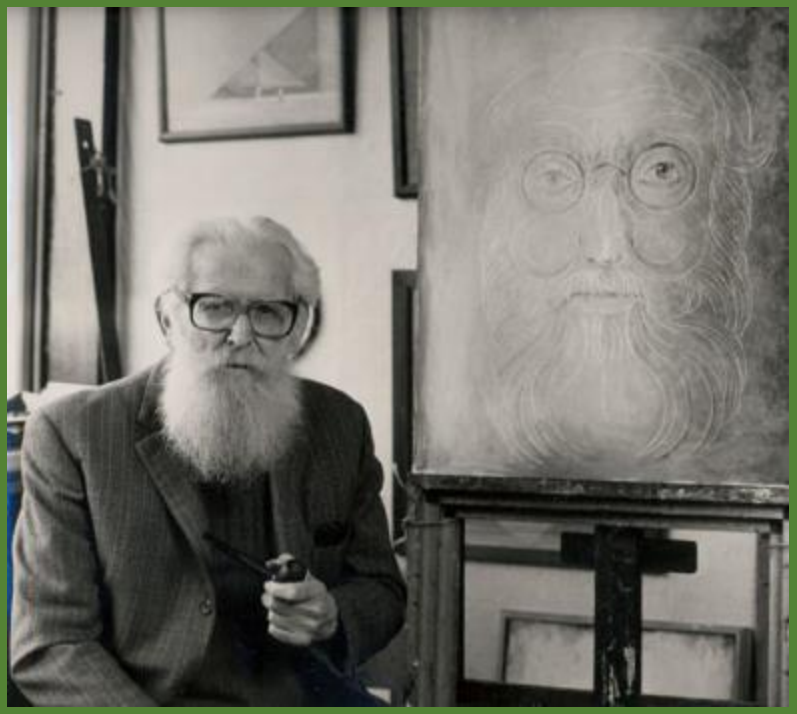

FeliX'site: een tweesporenbeleid

Het museum

Het Moeras - natuurdomein

Een erfgoedensemble: kunst en natuur

Onze vier uitgangspunten:

- De erfenis die Felix De Boeck (spiritueel en levenswijze) ons heeft nagelaten ontsluiten
- (Immaterieel) erfgoed, dat anders verloren zou gaan, opnieuw activeren
- En dit in een rechtstreekse lijn met de vragen die vandaag in de samenleving worden gesteld (duurzame ontwikkeling, consumptie, deeleconomie, burgerzin, sociaal weefsel creëren…)
- Wij vormen een inclusief erfgoedensemble dat ten dienste staat van de samenleving, en van de lokale gemeenschappen in het bijzonder

RLP&Z: een structurele partner

regionaal landschap Pajottenland & Zennevallei

Overzicht projecten met RLPZ 2009-2020

1998
Plan van Econet
(voorloper Pronatura)
Beheerscontract
boomgaard en omgeving
van de hoeve

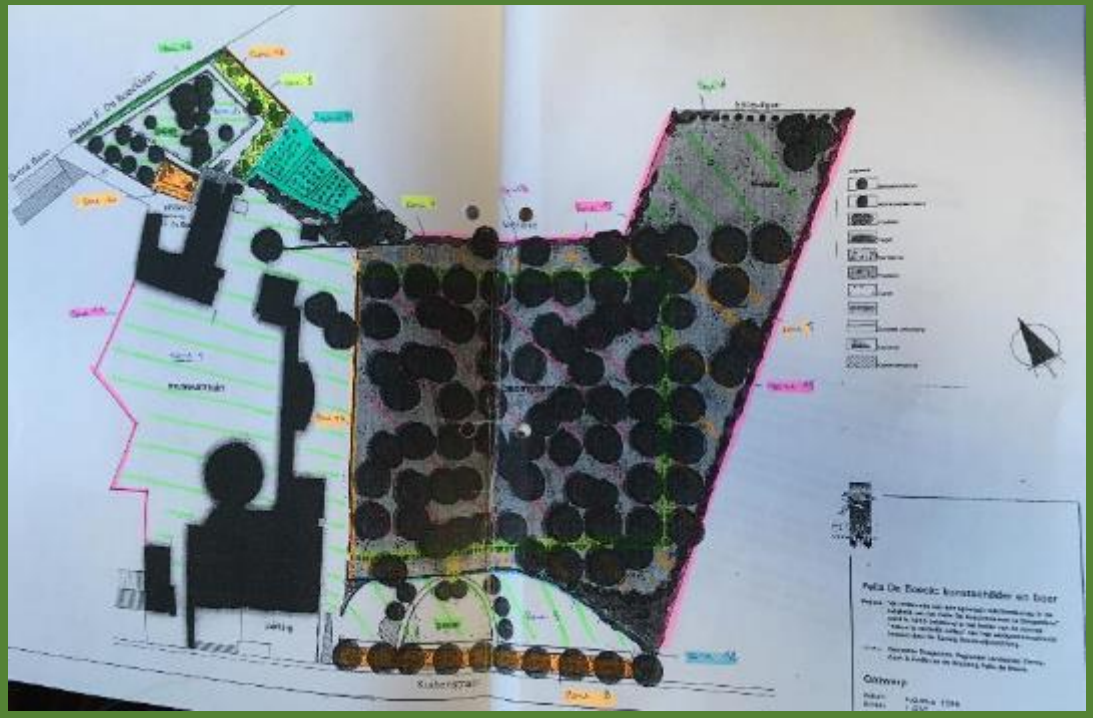

2005-2006

- RL coördineert de onderhoudswerkzaamheden

en de restauratie van de bakoven

(door Gerrit Van den Dries)

- 16.12.2006: vuur in de oven van FeliX

- 2006: Beheersovereenkomst met Pronatura:

uitbreiding boomgaard

2008

Herstel boomgaard

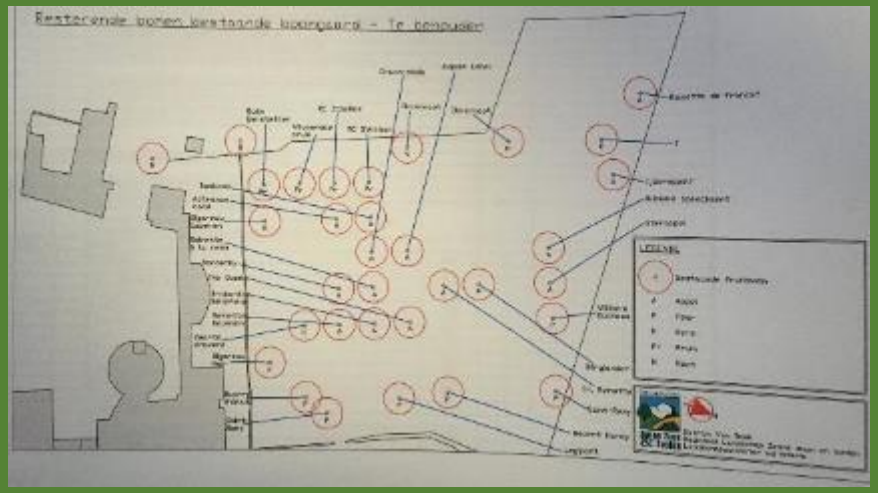

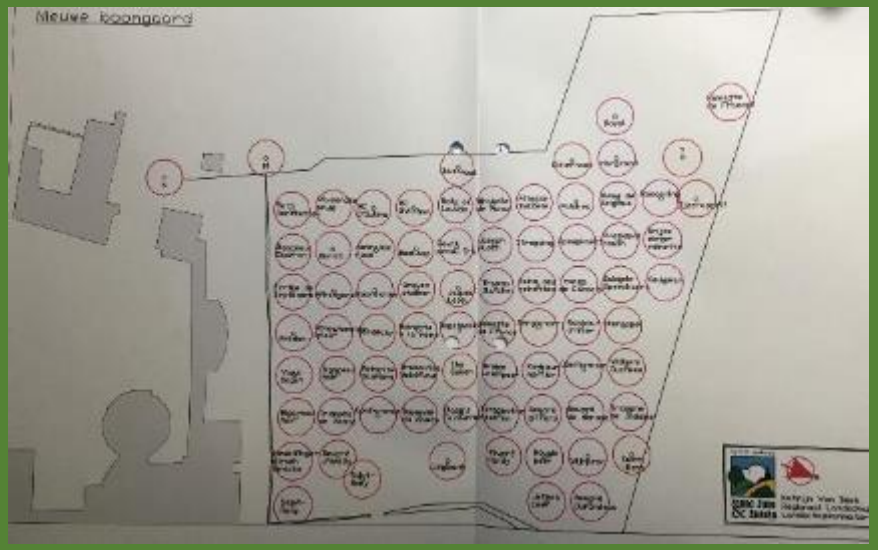

2012

Project Het Moeras

nadruk op biodiversiteit, correct beheer en verwevenheid met de groene omgeving.

De braakliggende terreinen en hooilanden van ongeveer 4,5 ha groene ruimten werden geclusterd en heringericht zodat er grotere biotopen van fauna en flora ontstaan.

Stap voor stap werden de terreinen omgevormd tot een heus openbaar natuurdomein.

regionaal landschap
Pajottenland
&Zennevallei

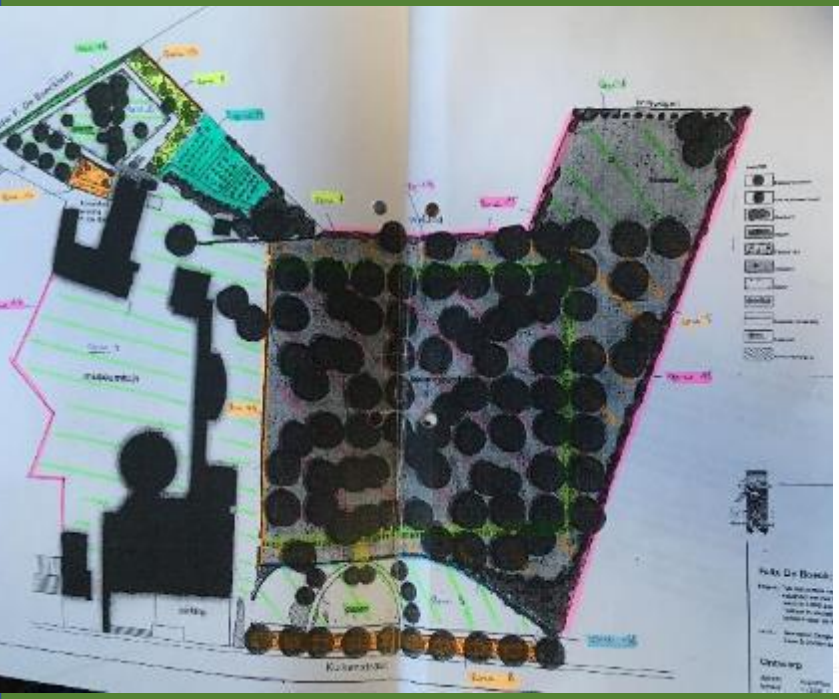

HET MOERAS
BROEKBOS

Tweede spoor in actie

Tweede spoor in actie (beleidsplan 2019-2023)

DOEL(en)

- Van sensibilisering rond (immaterieel) erfgoed….
- …. naar responsabilisering en het zich toe-eigenen

- Ontwikkelen van een onderzoekstraject: materieel, immaterieel en levend erfgoed

Actiepunten 2020-2021

Heropening van de Hoeve

- Koeien
- Boomgaard
- Buurtbakkers
- Kruidentuin

Heropening van de hoeve

15.06.21

Thema’s in het belevingsparcours

- Levenswijze van een kunstenaar in een boerderij in de Zennevallei tijdens het Interbellum
- Agrarisch materiaal en landbouwtechnieken
- Het atelier van een kunstenaar

Heropening van de hoeve

15.06.21

Onroerend erfgoed

- Erkenning als ‘open erfgoed’: evolueren naar beschermd landschap met monument (i.p.v. dorpsgezicht)
- Erkenning cultuurgoederen om bescherming uit te breiden

FeliX’koeien 1

18.08-31.10.20

participatief en educatief project
responsabilisering en sensibilisering

De mensen van het FeliXart Museum en de gemeente zijn tevreden met de koeien.

Opnieuw koeien in boomgaard

DROGENBOS

In de boomgaard van kunstschilder Felix De Boeck grazen opnieuw twee koeien. Met het initiatief willen het FeliXart Museum en de gemeente de landbouwer die De Boeck was, belichten.

De vijf hectare grote tuin van de ruim twintig jaar geleden overleden kunstschilder Felix De

het land en van zijn koeien."

In samenwerking met buurthuis Passage 4 en enkele buurtbewoners wordt ervoor gezorgd dat de koeien dagelijks vers drinkwater krijgen.

Educatieve functie

"Het project heeft ook een belangrijke educatieve functie",

FeliX'koeien 2

Mei – oktober 2021

- Evaluatie project 2020:
  info-avond met de buurtbewoners
  (23.01.21)
- Onderzoekstraject natuur en landbouw, agrarisch landschap
- Advies van steunpunt levend erfgoed
- Biodiversiteitsproject

Felix'Boomgaard: Appelplukdag

13.09.20

participatief project voor inwoners van Drogenbos
verhaal van Felix, schilder-boer
appeltaart in de bakoven van Felix
Pluktechnieken

Felix'Boomgaard

Zomer - Herfst 2021

- Organisatie van plukmomenten in juni (kersen), september (appels) en oktober (peren en kastanjes)
- Ontwikkeling van agro-ecologisch erfgoedverhaal
- Onderzoekstraject: Natuur en landbouw, seizoensactiviteit, agrarisch materiaal, vakmanschap, lokale participatie

Buurtbakkers

Maart 2021

- Opleiding van een 10-tal nieuwe buurtbakkers
- Vrijetijdsaanbod en activiteiten voor inwoners van Drogenbos
- Onderzoeksproject rond immaterieel erfgoed:
  eten en drinken, sociale gebruiken, cultureel erfgoed en diversiteit

Kruidentuin – samentuinen

Winter-lente 2021

- Biodiversiteitsproject: Heraanleg kruidentuin met aromatische planten
- Onderzoekstraject: wat kunnen we leren van de natuur voor de toekomst? (knowledge & practices)
- Samentuinen: Kruidentuin als trefpunt voor vrije tijd, inclusie en participatie (peter en meter)
- Co-creatie met de buurtbewoners

To be continued…

Presentatie Terf
Groenten in de Vitrine

PROJECTIDEE: FOCUS OP AGRO-VOEDINGSINDUSTRIE

Domein 4-Overleg

midwest

landbouw vroeger

landbouw nu

+

verwerkingsproces

consumptie

Leegstaande panden

WWW.MIDWEST.BE

Met linken naar (sociale) economie, milieu, erfgoed, onderwijs, kunst en cultuur ….
Brede publiek bereiken via workshops, crea-ateliers, demo’s, tentoonstellingen, straatanimatie….

PROJECTIDEE: UITWERKING

Twee pop-up tours in stadscentra langs telkens 3 leegstaande panden:

route Izegem met onthaal en start in Eperon d'Or museum

route Roeselare met onthaal en start in glazen serre

PROJECTIDEE: WAAROM?

- Bewustwording en sensibilisering van historiek en impact van de agro-voedingssector op onze dagelijks eetgewoonten (van de grond naar de mond principe)
- Branding van de agro-voedingssector met erfgoedinsteek
- Beeldkwaliteit winkelbuurt tijdelijk verbeteren via pop-up principe
- Netwerking versterken en uitbreiden
- Nieuwe(re) samenwerking stimuleren

Filmverslag

Domein 4-Overleg

midwest

Voortrajecten

SCHOLEN

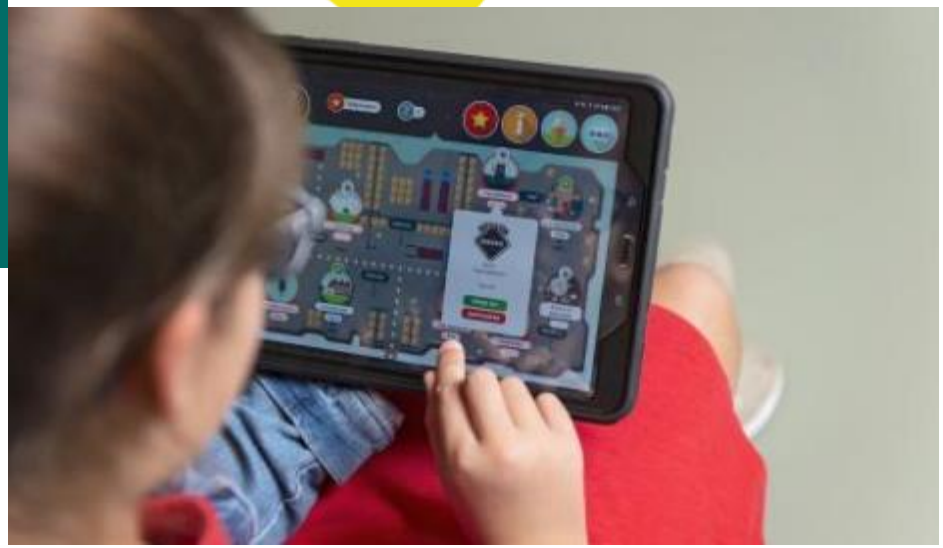

Gratis klasuitstap naar Joblabo Voeding

VOLWASSENEN

Kookworkshop ‘Innovatief koken met vergeten groenten’

ROESELARE
IS 'R VOOR JOU

OCWEST
STIMULEERT ONDERNEMERSCHAP

STAD Izegem

ARhus
albrecht rodenbach
open kennis centrum

GROENTEN in de vitrine

CAG
Centrum Agrarische Geschiedenis

POM
maakt werk van West-Vlaanderen

STRATEGISCHE PARTNERS

BIE
TERF
ERFGOEDCEL

west-vlaanderen
de gedreven provincie

RESOC
MIDDEN-WEST-VLAANDEREN

ESF
INVESTEERT IN JOUW TOEKOMST

Europese Unie

Vlaanderen
is werk

Domein 4-Overleg

Met steun van de bedrijven

Agristo
we love potatoes

frozen food
d'arta
It's a green green world

GREENYARD

ACD

DE Lochting

de kringwinkel
Midwest

dewulf
enjoy growing

REO VEILING

Vandemoortele
shaping a tasty future

Domein 4-Overleg

Met steun van koepelorganisaties

ALIMENTO

BOERENBOND
trouw aan land- en tuinbouw

inagro
ONDERZOEK & ADVIES IN LAND- & TUINBOUW

VDAB
samen sterk voor werk

JOBLABO VOEDING
ACADEMIE VOOR DE TOEKOMST

VLAM.be

Met steun van scholen

erfgoed midwest
ERFGOEDCEL TERF

vives hogeschool

ROESELARE vabi
voor een levendige toekomst

vti ROESELARE
Waar talent wordt
Technisch toekomst

Prizma
Campus VTI
Izegem

Met steun van culturele/erfgoed actoren

MIDWESTOVERLEG
burgemeesters regio Roeselare-Tielt

Interlokale Vereniging Associatie Midwest
Intergemeentelijke archiefdienst Midwest

OPEN DOEK
PASSIE VOOR THEATER

SASK
Roeselare
Stedelijke Academie voor Schone Kunsten

WAT NEMEN WE MEE?

INPUT:

❖ **VERTREK VAN EEN GEMEENSCHAPPELIJK INSTEEK: ‘mens en voeding’ evolueert voortdurend en is een mix van traditionele en innovatieve landbouwtechnieken**

❖ **ZORG VOOR EEN INTERACTIEVE, ZINTUIGELIJKE EN LEERRIJKE BELEVING: het stimuleert het publiek tot het stellen van vragen, het uitwisselen van eigen tips en rituelen**

❖ **AANDACHT VOOR DUURZAAMHEID: hergebruik van restmaterialen (forexplaten, infobanners, drukwerk)**

WAT NEMEN WE MEE?

OUTPUT:

❖ **SNEEUWBAL EFFECT BIJ DE PARTNERS:**

→ **agro-voedingssector: bewustwording van hun erfgoed groeit en zorgt voor een voet tussen de deur in bestaande (cf. generatiebedrijven, Cinema Rural) en nieuwe projecten**

→ **lokale besturen: ontdekt erfgoed als een uit te spelen troef in hun city- of regio branding en staat daardoor meer open voor nieuwe ICE initiatieven (cf. bouw reus Jempi)**

→ **andere partners uit onderwijs, kunst en cultuur: grotere bekendheid en bereidheid tot nieuwe samenwerkingen**

Presentatie Philippe Debroe

A LA FERME
DE BOERDER

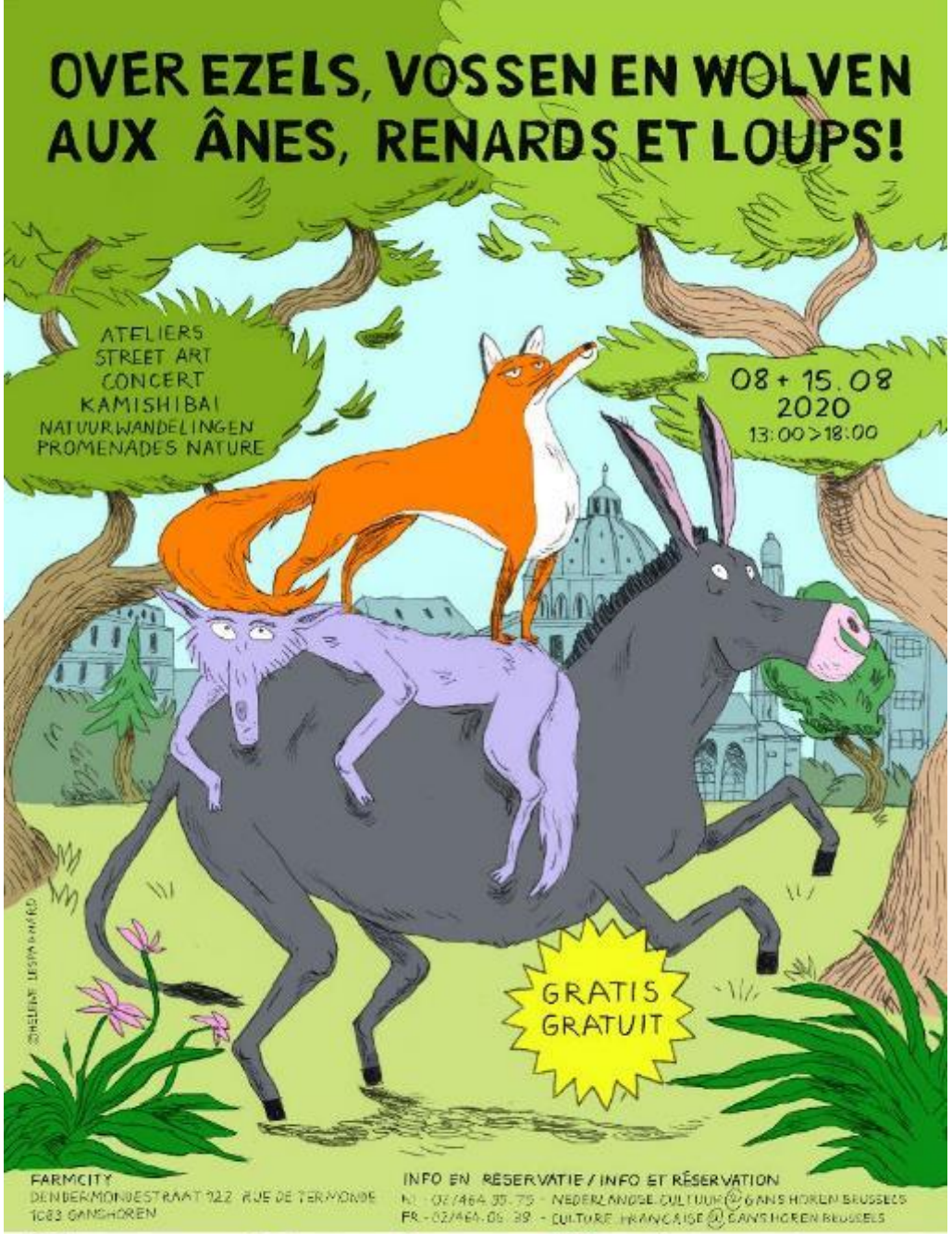
OVER EZELS, VOSSEN EN WOLVEN
AUX ÂNES, RENARDS ET LOUPS!
ATELIERS
STREET ART
CONCERT
KAMISHIBAI
NATUURWANDELINGEN
PROMENADES NATURE
08 + 15.08
2020
13:00 > 18:00
GRATIS
GRATUIT
©HELENE LESPARMARD
FARMCITY
DENDERMONDESTRAAT 922 RUE DE TERMONDE
1083 GANSHOREN
INFO EN RESERVATIE / INFO ET RÉSERVATION
NL - 02/464.05.75 - NEDERLANDSE.CULTUUR@GANSHOREN.BRUSSELS
FR - 02/464.06.39 - CULTURE.FRANCAISE@GANSHOREN.BRUSSELS
zinneke
citydev
.brussels

BIJ/CHEZ
THE O & JEANINE
ZENNE PILS 3€
TARAS BOULBA 4€
WITTE WIJN/VIN BLANC 3€
ROSÉ WIJN/VIN ROSÉ 3€
SINAASAPPEL/JUS D'ORANGE 2€
MULTIVRUCHTEN/MULTIFRUITS 2€
PLAT WATER/EAU PLATE 1€
SPUITWATER/EAU PÉTILLANTE 1€
DROGE WORST/SAUCISSE SÈCHE 2€
CHIPS 1€
ZENNE
Pils

BJ/CHEC
THEO & JEANINE
BJ/CHE
THEO & JEANINE

BJ/CHEC
THEO & JEANINE
BJ/CHEC
THEO & JEANINE

PAUZE

Agenda

- ✔ Presentatie CAG
- ✔ Presenatie ‘t Grom
- ✔ Presenatie FeliXart
- ✔ Presentatie Philippe Debroe
- ✔ Grotere vragen
- ✔ Rondje van de tafel

Grotere vragen

Samenwerking met andere beleidsdomeinen (bv. Regionaal Landschap)

- Voorbeelden van goede samenwerkingen? Welke rolverdeling?

Coronacreativiteit

- Best practices over omgaan met corona?

Rondje van de tafel

CAG

Centrum Agrarische Geschiedenis

www.cagnet.be

contact@cagnet.be – 016 32 35 25

Vlaanderen verbeelding werkt

cera

BOERENBOND trouw aan land- en tuinbouw

KU LEUVEN